

ادامه از صفحه اول

ابعاد مالی و حسابداری قرارداد توتال

پرداختی شرکت ملی نفت به پیمانکاران طرح شامل چند بخش است. بخشی از آن «اصل سرمایه‌گذاری» است که عین هزینه واقعی است. بخش دیگر کارمزد بانکی (که نرخ بهره معتبر بانکی بین‌المللی کمتر از دو درصد است)، و قسمتی نیز هزینه‌های غیرسرمایه‌ای (نظیر مالیات و هزینه گمرکی) است که به دولت ایران پرداخت می‌شود. همچنین درباره دستمزد سه شرکت پیمانکار در راستای تأمین بارده سرمایه‌گذاری طرح نیز، لازم به ذکر است که طبق اظهارات مقامات وزارت نفت، دستمزد در این قرارداد ارزان‌ترین نرخ بارده سرمایه‌گذاری برآوردی در قرارداد‌های نفتی ایران است. همچنین بعد از اتمام دوره ۱۰ساله، بازپرداخت سرمایه‌گذاری‌ها به ازای هر بخش از توسعه در ۱۰ سال صورت می‌گیرد و در دوره باقی‌مانده پس از اتمام پرداخت اقساط باقی‌مانده، فقط دستمزد پیمانکار پرداخت خواهد شد. تلاش شده که تا جای ممکن میعانات گازی به جای پول نقد به پیمانکار داده شود چراکه با این کار سهم بازار ایران افزایش خواهد یافت. در عین حال بنا بر تصمیم ایران یا اگر شرایط بازار بین‌المللی طوری باشد که به هر دلیلی شرکت ملی نفت ایران نخواهد به شرکت‌های توتال و ملی نفت چین میعانات گازی را به‌روز بفروشد، آن‌گاه محصول به وسیله کشور فروخته شده و وجه مربوطه از محل این فروش به آنها کارسازی می‌شود. ملاحظه می‌شود که ساختار قرارداد از حیث ابعاد مالی، بسیار پیچیده و دقیق است. بنابراین چگونه می‌توان از هم‌اکنون برای طول مدت قرارداد فوق (یعنی در سنوات آینده) احکامی نظیر «سود نامتعرف در توتال»، «غبن در قرارداد»، «واگذاری مخزن و انفال»، «پاداش‌های نامتعارف به طرف اصلی قرارداد»، و امثال آن را صادر کرد. از سوی دیگر دستگاه‌های نظارتی مانند سازمان حسابرسی نیز قطعا در طول قرارداد ملزم به رسیدگی به عملیات مالی هستند. همچنین بنا بر عرف بین‌المللی، شرکت‌های بزرگ نیز از سوی مؤسسات بسیار معتبر بین‌المللی حسابرسی نیز تحت رسیدگی قرار دارند و فعالیت‌های مالی آنها از منظر رعایت استانداردهای حسابرسی و حسابداری به‌شدت تحت کنترل است. گزارش‌های حسابرسی در زمره مستندترین گزارش‌های قابل‌اتکا در بررسی عملکرد شرکت‌ها محسوب می‌شود.

ارزیابی یا...؟

سویه منفی این گفته آن است که گزارش ارزیابی و سازوکاری برای این کار وجود ندارد؛ آقای وکیلی هم نمایندگی هیچ گروه ارزیابی‌کننده‌ای را ندارد و اگر هم داشته باشد، ارزیابی صورت‌گرفته کاری ذهنی و براساس علایق و منافع شخصی نمایندگان بوده است. نمایندگان مجلس خواسته‌های متعددی از وزرا دارند. تخصیص اعتبار به حوزه انتخابیه، افتتاح پروژه، گماشتن نزدیکان نمایندگان در هیئت‌مدیره شرکت‌های دولتی و عمومی غیردولتی، همراه‌بودن نمایندگان به سفرهای خارجی، عضوکردن نمایندگان در شرکت‌های تحت پوشش وزارتخانه‌ها، دادن وام به معرفی‌شدگان از سوی نمایندگان، همراهی وزرا با طرح‌های تأمین‌کننده منافع خاص نمایندگان مجلس، گروهشی مطالبات در مقابل طرح سؤال و استیضاح وزرا و از این دست خواسته‌ها و مطالبات تنها شماری از فرمایشات نمایندگان مجلس برای وزراست. ممکن است خدای‌ناکرده همان وزرایی که در ذهنیت آقای وکیلی و دوستانشان نمره مقبول نیاورده‌اند، همان کسانی باشند که کمتر تن به این مطالبات داده‌اند. این سویه منفی اگر در میان باشد، یعنی ارزیابی درکار نیست، بلکه باج‌خواهی در میان است. نمایندگان وقتی نام هفته وزیر ناموفق را عیان نمی‌کنند، آدم احساس می‌کند نمایندگی در کار است که هر وزیری از بیم آنکه نکند جزء هفته وزیر ناموفق تلقی شود، بازار لابی‌گری را داغ‌تر کند و در نتیجه امتیازهای بیشتری واگذار کند. ان‌شاءالله که این‌گونه نیست. نگارنده امیدوار است همان سویه مثبت قضیه درست باشد و اگر چنین است، شاهد انتشار گزارش‌های فراکسیون امید و شاید کل مجلس از عملکرد تک‌تک وزرا باشیم. حق مردم است که ارزیابی نمایندگان را از عملکرد وزرای دولت بدانند. این کار به اصلاح‌طلبی نزدیک‌تر است.

شرق، مهتاب قلی‌زاده: رسانه‌های منتقد دولت عزمشان را جزم کرده‌اند که قرارداد توتال را «بکوبند». حتی اگر نماینده‌های دلواپس بهارستان‌نشین هم از پاسخ‌های وزیر نفت قانع شده باشند، امکان ندارد کیهان و فارس راضی شوند. هم‌گرایی این دو رسانه برای «نفی» قرارداد ایران با توتال به جایی رسیده است که «حسین شریعتمداری» با «فارس» گفت‌وگو کرده است. او سخنانی تقریباً تکراری گفته است. پیش از مدیرمسئول روزنامه کیهان، دقیقاً هفت ماه و یک روز پیش، احمد توکلی همین اطلاعات را داده و نسبت به مذاکره با توتال اعتراض جدی کرده بود (در ادامه همین گزارش به گفت‌وگوی شریعتمداری با فارس پرداخته خواهد شد).

کیهانی‌ها درست فردای روزی که وزیر نفت برای سه‌فورتیت تعلیق قرارداد توتال به پارلمان رفت و توانست نماینده‌های منتقد را قانع کند، تیر نخستشان را به «سند رشوه توتال به یک مقام دولتی ایران» اختصاص دادند. آنها در عکس صفحه نخستشان هم تصویری به‌شکل «اسکرین‌شات» از سایت اینترنتی وزارت دادگستری آمریکا کار کردند که به موضوع رشوه‌گرفتن مقام دولتی ایران از توتال اشاره کرده است. هرچند گزارش کیهان مطلب جدید و قابل توجهی از موضوع رشوه در بر نداشت؛ آنها تنها به گزارش خبری آنچه در مجلس گذشت و در چند جمله به محکومیت توتال از سوی وزارت دادگستری آمریکا پرداخته بودند. در این گزارش آمده بود: «زنکه در حالی ماجرای رشوه توتال را تکذیب می‌کند که براساس مستندات وزارت دادگستری آمریکا، توتال به طرف ایرانی در قرارداد پیشین رشوه داده و محکوم شده و این محکومیت را پذیرفته است. در سند رسمی وزارت دادگستری آمریکا آمده است که شرکت نفتی توتال به جرم رشوه‌دادن به یک مقام رسمی دولت اسبق ایران (دولت اصلاحات)، محکوم به پرداخت بیش از ۲۴۵میلیون دلار جریمه شده است. از سوی دیگر زنکه همانند ماجرای برجام که گفته شد تحریم‌ها در روز نخست و با انعقاد قرارداد فسخ خواهد شد از ریشه هر نوع تحریمی در آینده را تکذیب می‌کند و می‌گوید تحریمی صورت نخواهد گرفت که توتال از ایران ببرد، پس از امضای برجام نیز چنین ادعاهایی مطرح شد ولی نه‌فقط تحریم‌ها برادشته نشد که بر میزان آنها نیز افزوده شد!».

چند روز بعد (یعنی دیروز) شریعتمداری، در گفت‌وگویی که با «فارس» کرد، باز هم بر همان سخنان پیشین تأکید کرد. او البته سخنان احمد توکلی، نماینده سابق مجلس، استاد اقتصاد دانشگاه شهید بهشتی و دارنده مؤسسه دیدبان شفافیت را تکرار کرده است اما پیش از آنکه به ادله‌اش برای رشوه‌دهی توتال به مقام ایرانی بپردازد، به رسانه‌های منتسب به اصلاح‌طلبان، تهمت‌هایی مانند «کم‌سوادی»، «هجم کم»، «نوشتن فرمایشی» زده و بعد هم با ادبیات دور از روزنامه‌نگاری حرف‌های، دقیقاً از عبارت «پادو» برای روزنامه‌نگاران استفاده کرده است.شریعتمداری به فارس گفته است: «کم‌سوادی برخی از رسانه‌های حامی دولت و ناتوانی آنها از فهم مسئله‌ای به این سادگی تعجب‌آور نیست و البته از آنها که به فرموده می‌نویسند انتظاری هم نیست ولی مدیران اصلی این رسانه‌ها به یقین از ماجرا باخبرند که با دستپاچگی پادوهاشان را به میدان فرستاده‌اند».

مدیرمسئول کیهان برای زیر سؤال بردن توتال به اسناد وزارت دادگستری آمریکا متوسل شد

مستندات آمریکایی شریعتمداری

گفته‌های تکراری کیهان به فارس

«تاریخ ۲۹ می ۲۰۱۳ که بالای سند درج شده، تاریخ محکومیت توتال در دستگاه قضائی آمریکاست و در همان سند آمده است که جرم این شرکت یعنی پرداخت رشوه به مقام دولتی ایران در دو نوبت و در سال‌های ۱۹۹۵ و ۲۰۰۴ انجام شده است که مربوط به دولت‌های سازندگی و اصلاحات است». اینها را مدیرمسئول کیهان به فارس گفته است. به بیان مدیر مسئول کیهان، محکومیت توتال پس از کشف جرم انجام شده که در متن سند هم آمده است. توتال در سال ۱۹۹۵ مبلغ ۱۶ میلیون دلار و در سال ۲۰۰۴ مبلغ ۴۴ میلیون دلار به مقام دولتی ایران رشوه داده است که در مجموع مبلغ رشوه ۶۰ میلیون دلار است و همه این توضیحات در متن سند آمده است و معلوم نیست مدعیان اصلاحات و سازندگی و اعتدال کدام بخشی از این سند را انکار می‌کنند که انکار سر برف زردآلوی پیدا کرده‌اند. شریعتمداری در ادامه گفت: ۶۰ میلیون دلار مبلغ کلانی است و برای توتال که این رشوه کلان را داده است، استخدام تعدادی پادو برای انکار این سند کار دشواری نیست و از سوی دیگر کسی که این رشوه کلان را دریافت کرده است، وقتی موقعیت خود را در خطر می‌بیند دور از انتظار نیست که اندکی از آن را بین بعضی‌ها تقسیم کند تا خیانت او را درز بگیرند. مدیرمسئول کیهان همچنین تصریح کرد: وقتی یک سوی قرارداد اخیر شرکت توتال است که سابقه رشوه‌دهی در پرونده خود دارد و از سوی دیگر رشوه قبلی توتال و نیز قرارداد مفسده‌انگیز کرسنت در دوران وزارت آقای زنکته اتفاق افتاده است، از ایشان انتظار می‌رود هوشیاری بیشتری داشته باشند و به توتال اجازه غارت دوباره منابع ملی را ندهند.

چند پرسش

هرچند سیدحمید حسینی، از بنیان‌گذاران اصلی اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفتی، در ادامه همین گزارش ابعاد موشکافانه‌تری از ادعای رشوه به «شرق» می‌دهد اما پیش از آن می‌توان از منتقدان و دلواپسان خواست که به چند پرسش پاسخ دهند:

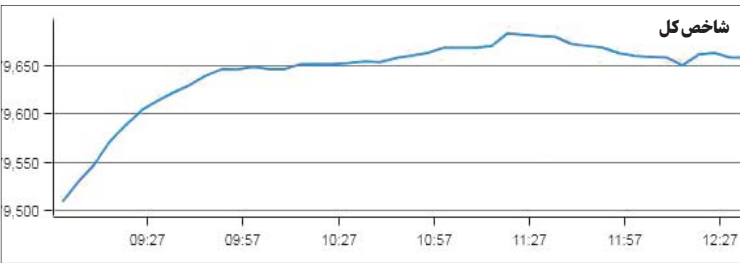
یک! اگر به‌راستی سایت وزارت دادگستری آمریکا و البته نهادهایی از این دست در ایالات متحده، مرجعی قابل استناد برای ایران هستند، پس

بورس

آغاز هفته با رشد شاخص کل رقم خور

چشم‌نوازی بانک ملت در بورس

ثابت دادوستد شد. همچنین با تأثیر مثبت معاملات «میدکو»، شاخص این بازار با افزایش ۲۰۲ واحدی به رقم ۹۱۱۰۴ واحدی رسید. در معاملات این روز اکثر سهام گروه انیوه‌سازی مثبت و پرچم معامله شدند. همچنین اکثر شرکت‌های حوزه رایانه و فعالیت‌های وابسته به آن نیز شاهد معاملات پرچم‌م بود، اما برخلاف روزهای گذشته معاملات خودرویی‌ها چندان

عنوان شاخص	تغییر	مقدار
شاخص کل بورس تهران	۱۴۹,۳۲	۷۹۶۵۸۰۰ واحد
شاخص کل فرابورس	۲۰۲	۹۱۱۰۴۰ واحد
ارزش کل بازار بورس	۵	۳۲۰۰۳ هزار میلیارد ریال
ارزش معاملات بورس تهران	۶۸۰	۲۰۲۳ میلیارد ریال
حجم معاملات بورس تهران	۱۸۳	۷۰۸ میلیون سهم
ارزش معاملات فرابورس	۳۲	۱۱۲۳ میلیارد ریال
حجم معاملات فرابورس	۸۵-	۲۵۸ میلیون سهم

واشنگتن پست:

قرارداد توتال با ایران نشان‌دهنده اختلاف عمیق اروپا و آمریکا در قبال ایران است

یک توافق بد تلقی می‌شود. برخی در کاخ سفید تلاش می‌کنند تا اقدامات سختگیرانه‌تری علیه ایران اعمال کنند و می‌گویند فعالیت‌های موشکی ایران نباید بدون تنبیه بماند. در ماه آوریل، دولت آمریکا به شکلی اطلاع داد که ایران به توافق هسته‌ای عمل کرده است و این مجوز باید هر ۹۰ روز یک‌بار تمدید شود. درعین حال، وزارت خزانه‌داری آمریکا هنوز اعلام نکرده است که به شرکت‌هایی نظیر بویینگ اجازه معامله با ایران را خواهد داد یا نه. هرچند که این شرکت اعلام کرده است که این معامله می‌تواند هزاران فرصت شغلی برای آمریکایی‌ها ایجاد کند. الی گرانمایه، تحلیلگر شورای اروپا در زمینه روابط خارجی، معتقد است: «اختلاف آشکاری در رفتار اروپایی‌ها در قبال ایران با رفتار آمریکایی‌ها در قبال این کشور وجود دارد. اروپایی‌ها مسیر تعامل را در پیش گرفته‌اند و آمریکایی‌ها سیاست منزوی و محدودکردن».

گرانمایه افزود: «اروپایی‌ها دارند این پیام را ارسال می‌کنند که سیاست خارجی ما در قبال ایران اکنون با سیاست شما در واشنگتن متفاوت است. ما به‌طور خودکار خواسته شما را دنبال نمی‌کنیم».

اقتصاد

گزارش روز

معاون شرکت ملی نفت ایران:

دلیل مخالفت با توتال

بازایت‌های اطلاعاتی است

● **ایستا:** معاون توسعه و مهندسی شرکت ملی نفت ایران با تأکید بر اینکه در قرارداد توسعه فاز ۱۱ امتیاز ویژه‌ای به توتال داده نشده است، اظهار کرد: به نظر من مذاکرات با توتال به سالم‌ترین شکل ممکن بوده و مراقبت‌های امنیتی لازم صورت گرفته است. غلامرضا منوچهری با تأکید بر اینکه پتروپارس در همکاری با توتال تحقیر نمی‌شود، توضیح داد: این موضوع صحت ندارد و توسعه فاز ۱۱ یک کار تعاملی و مشارکتی است که باعث افزایش قابلیت‌های پتروپارس می‌شود. اگر شرکت‌های ایرانی در گذشته در توسعه فازها موفق بوده‌اند به دلیل همکاری و تعاملاتی بوده که با شرکت‌های خارجی داشته‌اند.

وی ادامه داد: مجموعه ورودی و خروجی مالی پروژه منجر به بازگشت سرمایه خواهد شد که این بازگشت سرمایه از قراردادهای قبل کمتر است. کلا بهره پول ۲.۵ درصد است. رقم دریافت پول از صندوق توسعه ملی بالغ بر هشت درصد است. پولی که از چین گرفته‌ایم، ۱۰ تا ۱۰۰ درصد است و ۲.۵ درصد نشان می‌دهد که وام خوبی دریافت شده و تأمین مالی مطلوبی است. اگر این پول را از دولت، بانک مرکزی یا صندوق توسعه ملی اخذ می‌کردیم فرصت از سایر نهادهای گرفته می‌شد و تبعات ثانویه مانند تورم را در پی داشت. منوچهری با بیان اینکه سهم کنسرسیوم در قرارداد توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی ۱۴ درصد ارزش تولیدات است، گفت: اگر شش میلیارد در نظر بگیریم، معادل هفت درصد تولید میدان است. بازپرداخت سرمایه در ۱۰ سال است. مرحله دوم سرمایه‌گذاری که متعلق به سکوی افزایش فشار است نیز در ۱۰ سال صورت می‌گیرد. یکی از مزیت‌های قرارداد، طولانی‌بودن مدت بازپرداخت و بهره پایین آن است.

وی با اشاره به تحریم‌ها اظهار کرد: در قرارداد، موضوع بازگشت تحریم‌ها پیش‌بینی نشده است. اگر شرایط کار غیرممکن شود باید هر یک از دو شرکت توتال و CNPCI مدارک و سند‌هایی را ارائه کنند که نشان دهد قادر به ادامه کار نیستند. در این شرایط ابتدا توتال و در مرحله دوم CNPCI کنار می‌رود و پتروپارس پروژه را ادامه خواهد داد. چنانچه به هر دلیلی کار متوقف شود، پیمانکار وجوهی دریافت نمی‌کند و بعد از اینکه کار تمام شد می‌تواند اصل سرمایه خود را برداشت کند. در هر شرایط چنانچه پیمانکار پروژه را رها کند، پرداختی به آن صورت نمی‌گیرد.

معاون توسعه و مهندسی شرکت ملی نفت ایران به این سؤال که چرا برای توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی ناقصه برگزار نشد، پاسخ داد: فاز ۱۱ تنها پروژه باقی‌مانده از پارس جنوبی بود که انتظار داشتیم به‌سرعت به پایان برسد. با توجه به آمادگی شرکت توتال تصمیم گرفته شد توسعه فاز ۱۱ بدون مناقصه انجام نگیرد و بر این موضوع، هیئت نظارت، دادستان، قوه قضائیه و وزارت نفت به طور دائم نظارت دارند.

معاون توسعه و مهندسی شرکت ملی نفت ایران در ادامه با بیان اینکه پیش‌بینی شده چنانچه پیمانکار تعهدات خود را اجرا نکرد، قرارداد به صورت یک‌جانبه از او گرفته شود، اظهار کرد: قرارداد باید در مدت دو سال ۵۰۰ میلیون دلار را نهایی کند در غیر اینصورت قرارداد از او گرفته می‌شود و بازپرداخت نخواهد شد. همچنین چنانچه مدتی بگذرد و نتواند تعهدیات لازم را برای ساخت کمپرسور اجرا کند جریمه سنگینی خواهد شد. معاون توسعه و مهندسی شرکت ملی نفت ایران درباره رشوه شرکت توتال، گفت: مراجع حقوقی باید به این مسئله رسیدگی کنند و هر حکمی که دهند وزارت نفت همان‌گونه رفتار می‌کند. وی در پایان اظهار کرد: بیشتر مخالفت‌ها به دلیل عدم درک از موضوع و بازاریت‌های اطلاعاتی است.

منوچهری در مورد محرمانه‌بودن قرارداد فاز ۱۱ پارس جنوبی نیز توضیح داد: افشای جزئیات قرارداد‌های بزرگ نفتی در هیچ جای دنیا روال نیست. پیش‌نویس قرارداد ممکن است به شرکت‌هایی که نیاز دارند داده شود، البته جزئیات کامل آن محرمانه و سری است. افشای جزئیات، قدرت چانه‌زنی ما را با شرکت‌های دیگر کاهش می‌دهد. البته نهادهایی که باید به این قراردادها دسترسی داشته باشند دسترسی دارند و این قرارداد برای مراجع عالی کشور محرمانه نیست. وی گفت: در روز نخستی که کنسرسیوم وارد کشور می‌شود، سرمایه‌ای که به کشور وارد می‌شود، تضمین کار آن است. ما تمهیدی برای بازگشت سرمایه جز کاری که کنسرسیوم انجام می‌دهد نداریم. منوچهری در مورد فعالیت توتال در قطر اظهار کرد: سهم توتال در قطر کم است و این شرکت روبه‌روی فاز ۱۱ در قطر سهمی ندارد. بنابیه به این صورت به مسائل نگاه کرد که حالا که توتال در فعالیت می‌کند نباید در ایران فعالیت کند. شرکت مرск اطلاعات ۲۰ساله از قطر دارد و اکنون برای توسعه لایه‌های پارس جنوبی به ایران آمده است و مسلماً اطلاعات قطر را در اختیار ما قرار نمی‌دهد. توتال در گذشته میان ما را مطالعه کرده و مشاور ما بوده است.